

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 118

din 15 aprilie 2022

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „Drochia TV”, urmare a petiției dlui Petru Macovei

În data de 18 martie 2022, Consiliul Audiovizualului a recepționat petiția dlui Petru Macovei, care susține că la 13 martie 2022, serviciul media audiovizual de televiziune „Drochia TV” a difuzat programul audiovizual „Cuvântul preotului”, în cadrul căruia preoții prezenți la emisiune au transmis mesaje discriminatorii și care justifică războiul Rusiei împotriva Ucrainei.

Petiționarul susține că începând cu minutul 56:00, când preotul invitat îl apară pe patriarhul Rusiei, Kiril, au fost expuse următoarele expresii: (min. 57:45) – „... De ce s-a început războiul în Ucraina? De marșul pe care l-au făcut și l-au defilat cu atâta triumf cei care au adus păcatul greu în lume și cei care defăimă pe cel care a creat toată lumea”; (min. 59:25) – „tot ce s-a întâmplat patriarhul s-a întâmplat din cauza păcatului. Cum să-l numești pe patriarh criminal, dacă acestea s-au săvârșit acolo și au mers cei care iubesc bărbat cu bărbat, femei cu femei, ei fac și defilează”; (1:06:53) – „... s-a făcut parada aceasta (se are în vedere parada LGBT) într-o țară creștină, dacă s-o numești creștină, vă dați seama ce păcat este, nu e război acesta, aceea era războiul, când au făcut defilarea aceasta..., iar ulterior: „... și numai după ce s-au făcut acestea, s-a pornit ce s-a pornit”, adică se afirmă că parada minorităților ar fi o cauză a războiului pornit de Rusia.

Prin scrisoarea nr. 388 din 31 martie 2022, Consiliul Audiovizualul a solicitat furnizorului de servicii media SC „SATELROM-TV” SRL prezentarea, în scris, a opiniei instituției referitor la cele invocate în sesizare.

Astfel, prin scrisoarea f/nr. din 04 aprilie 2022, SC „SATELROM-TV” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Drochia”, a comunicat următoarele: „Postul de televiziune „TV-Drochia” respectă dreptul fiecărui telespectator la opinie și libera exprimare. În urma sesizării, emisiunea din 13 martie 2022 a fost analizată minuțios și comunicăm următoarele: „Cu sesizarea și cererea sancțiunii postului de televiziune „TV-Drochia”, depusă de Petru Macovei, cu privire la încălcările comise în cadrul emisiunii „Cuvântul preotului” din 13 martie nu suntem de acord, o considerăm nefondată, neîntemeiată și indicăm următoarele argumente:

1. Emisiunea este transmisă în eter direct, întrebările sunt adresate de telespectatori, nu sunt pregătite de redacție, scopul emisiunii nu este de a transmite mesaje discriminatorii.

2. În sesizare au fost scoase din context frazele inițiale care au fost explicate de către invitatul emisiunii la întrebarea telespectatorului cu privire la războiul din Ucraina. În sesizarea suplimentară este indicat precum că începând cu minutul 56:00, preotul invitat îl apară pe patriarh, iar din cele analizate se vede clar că invitatul emisiunii nu a înțeles corect întrebarea, deoarece nu au fost date nume de către telespectator, pe cine îl numește criminal. Din acest motiv, preotul explică faptul că războiul nu a fost început de patriarh și nu poate fi numit criminal (min. 56:39). Răspunsul invitatului emisiunii: „Războiul nu l-a început Patriarhul, nici biserica, biserica se roagă pentru bunăstare, se roagă pentru cei din sate, orașe, care stau la pat, bolnavi, biserica se roagă pentru ispite de război, foame, ciumă, cutremur, potop. Însă nu este aici ascultată biserica, aici este ambiție, nu a

Patriarhului, nu a mitropoliților, dacă e pe cale de război nu are nicio legătură cu patriarhul. Nu poate el să se implice”.

3. După această explicație, invitatul emisiunii face referire la declarația Patriarhului din presă din data de 06 martie 2022, care este reflectată în mai multe surse de presă, dar nu a exprimat opinia proprie sau mesaje discriminatorii (min. 57:45). Răspunsul invitatului emisiunii: „El poate să vorbească, cum am auzit, de ce s-a început războiul în Ucraina, cu marșul care l-au făcut și l-au defilat, cu atâta triumf, cei care au adus păcatul greu în lume, cei care îl defăimă pe cel care a creat lumea”. Aceasta a fost referire la declarația patriarhului din surse de presă, nu o opinie personală și nu poate fi considerat mesaj discriminatoriu (link declarație Patriarh) <http://www.patriarchia.ru/db/text/5906442.html>.

4. (Min. 59:25) În sesizarea cet. Petru Macovei din nou este scoasă din context fraza invitatului emisiunii, care din nou face referire la declarația Patriarhului din 06 martie 2022. Răspunsul invitatului emisiunii: „Tot ce s-a întâmplat „PATRIARHUL A SPUS CĂ s-a întâmplat din cauza păcatului. Cum să-l numești pe patriarh criminal dacă acesta s-a săvârșit acolo și s-a făcut triumf și au mers cei care iubesc bărbat cu bărbat, femei cu femei și alții la rândul lor, ei fac și defilează”. De asemenea, menționăm faptul că fraza: „Și au mers cei care iubesc bărbat cu bărbat, femei cu femei și alții la rândul lor” nu este mesaj discriminatoriu, dar este o constatare, o definiție, în termeni populari, că să fie pe înțelesul oamenilor simpli, făcută de către invitatul emisiunii.

5. (Min. 01.06.53) Invitatul emisiunii nu pronunță cuvinte (LGBT), nu a fost vociferată de el, fraza cauza războiului pornit de Rusia. Fraza: „... și după ce s-au făcut acestea, s-a pornit ce s-a pornit”, indicată de Petru Macovei în sesizarea suplimentară, că indică cauza războiului, este doar o presupunere și opinia cetățeanului Petru Macovei. Invitatul emisiunii nu a vociferat acest fapt. Noi nu putem cunoaște ce s-a pornit, deoarece invitatul emisiunii nu a menționat acest lucru.

6. Moderatorul emisiunii preotul Pavel Robu, parohul bisericii Sfînții Petru și Pavel, a fost imparțial, a respectat dreptul invitatului emisiunii la libertatea de exprimare. În urma argumentelor menționate, considerăm că sesizarea privind cererea sancțiunii postului de televiziune „TV-Drochia” este neîntemeiată și solicităm respectuos să fie respinsă. Nu poate fi aplicată o sancțiune pentru o judecată de valoare, opinie, presupunere (fraza inclusă în sesizarea suplimentară ce ține de justificarea războiului).

Regretăm faptul că răspunsul invitatului emisiunii la întrebarea telespectatorului nu a fost percepută corect. Postul de televiziune nu a avut și nu are niciun scop de a transmite mesaje discriminatorii. Emisiunea „Cuvântul preotului” este o emisiune săptămânală, care este realizată în eter direct pe parcursul a 13 ani. Emisiunea a fost inclusă în grila de emisie la solicitarea telespectatorilor din localitate, pentru a avea posibilitatea să adreseze diverse întrebări despre spiritualitate. Emisiunea este populară. Pe tot parcursul acestor ani, postul de televiziune a primit numai mesaje de mulțumire din partea creștinilor. Regretăm faptul că anume colegul din presă, instituție cu care „TV-Drochia” a colaborat pe parcursul mai multor ani, care cunoaște foarte bine situația financiară a mass-mediei audiovizuale locale, cere să fie sancționat postul „TV-Drochia” pentru presupunere.

Postul de televiziune „TV-Drochia” are o atitudine negativă față de agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei, reflectă toate acțiunile de sprijin pentru cetățenii ucraineni la nivel local”.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea serviciului media audiovizual de televiziune „Drochia TV” prin prisma celor invocate în petiția dlui Petru Macovei.

Rezultatele monitorizării au atestat că la data de 13 martie 2022, ora 18:00, „Drochia TV” a difuzat în direct programul audiovizual „Cuvântul preotului”, cu durata de 01 oră 14 min. 13 sec., iar conținutul acestuia constă din răspunsurile oferite de preotul Ioan Grigoraș la întrebările enoriașilor.

Astfel, un telespectator îi adresează preotului întrebarea: „*De ce Patriarhul Rusiei nu s-a dus la criminalul adevărat să-i zică să nu verse sânge, că sângele doare, sângele nu e al tău. De ce verși sânge?!*”. Prin urmare, preotul a înțeles că telespectatorul l-a numit pe Patriarhul Kiril „criminalul cela” și încearcă să argumenteze că nu Patriarhul e de vină pentru începerea războiului, dar este de vină păcatul, privit prin prisma marșului LGBT petrecut în Ucraina: „*Aici este ambiția, nu a Patriarhului, nu a mitropoliților, dacă era pe calea pandemică era una, dacă e pe cale de război, despre care vorbești, nu are nicio legătură cu Patriarhul. Nu poate el să se implice. El poate să vorbească. Am auzit pe unii de ce s-a început războiul în Ucraina? De marșul pe care l-au făcut și l-au defilat cu atâta triumf cei care au adus păcatul greu în lume și cei care defăimă pe cel care a creat toată lumea. Ce războiul îl varsă Patriarhul? Să te pocăiești pentru vorbele acestea. Nu este adevărat și nu este corect să spunem că este un criminal, nu este*”. În același context, preotul mai menționează: „*Acolo se luptă două state. Au constituție, au republicile lor, noi acolo treabă nu avem cu chestia care s-a întâmplat. Și tot ce s-a întâmplat, Patriarhul a spus că s-a întâmplat din cauza păcatului. Cum să-l numești pe patriarh criminal, dacă acestea s-au săvârșit acolo și au mers cei care iubesc bărbat cu bărbat, femei cu femei, ei fac și defilează. Așa că l-a pornit Patriarhul? Nu. Noi suntem duși în eroare, noi nu cunoaștem și noi nu trebuie să ne implicăm absolut deloc, ceea ce este la ei acolo. Nu este de competența noastră. Noi trebuie numai să ne rugăm*”.

În aceeași manieră, preotul declară: „*S-a văzut că s-a făcut parada aceasta (se are în vedere parada LGBT) într-o țară creștină, dacă s-o numești creștină, vă dați seama ce păcat este, nu e război acesta, aceea era războiul, când au făcut defilarea aceasta... Acela cel mai greu război a fost. Cum să mergi tu să defilezi, când spunem noi, este rușine, este soveste, a plecat rușinea, a plecat sovestea. Nu s-a schimbat constituția ca cineva să calce peste destinul altcuiva. Și cu atât mai mult o mare majoritate să fie ofensată de minorități. Păi nu este logica gândirii. [...] și numai după ce s-au făcut acestea, s-a poruncit și s-a pornit*”.

Totodată, este de specificat că emisiunea are un moderator, preot și acesta, care pe întreaga durată a discursului preotului Ioan Grigoraș, nu a intervenit și nici nu a încercat să-l întrerupă pentru a evita difuzarea acestor mesaje de către serviciul media audiovizual de televiziune „TV-Drochia”.

Astfel, urmare a monitorizării programului audiovizual „Cuvântul preotului”, difuzat de serviciul media audiovizual de televiziune „TV-Drochia”, la 13 martie 2022, sunt relevate prevederile **art. 13 alin. (6) lit. b)** din Codul serviciilor media audiovizuale: „*În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: b) evitarea oricăror forme de discriminare*”.

În cadrul ședinței publice, prin aplicația Viber, reprezentanta serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Drochia”, Vera Bulgaru, a menționat că regretă cele întâmplate în cadrul emisiunii „Cuvântul preotului”, dat fiind faptul că acest program audiovizual nu are drept scop transmiterea mesajelor discriminatorii. Vera Bulgaru a precizat că, în urma celor întâmplate, a discutat cu fețele bisericești și că le-a sugerat ca pe viitor să nu mai dea răspunsuri la întrebările provocatoare venite din partea telespectatorilor, iar în cadrul emisiunii să se discute doar despre Sfânta Scriptură.

Tot prin aplicația Viber a intervenit și Petru Macovei, care a atenționat asupra faptului că această emisiune nu doar a fost difuzată în direct, ci a fost plasată și pe canalul de Youtube al serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Drochia”. Astfel, Petru Macovei a specificat că dacă în direct nu au avut posibilitate să intervină, pentru că emisiunea era moderată de un alt preot, care, probabil, gândește la fel, atunci conținutul care a fost plasat pe Youtube, cu siguranță, trebuia să fie gestionat conform legii de către „TV-Drochia”. În opinia lui Petru Macovei, preotul a promovat foarte clar războiul, încercând să-l justifice prin prevederile biblice și alte prevederi care nu au nicio acoperire factuală, accentuând, totodată, că din data de 13 martie, două săptămâni, această emisiune s-a aflat pe canalul de Youtube al serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Drochia”.

În temeiul celor constatate și în conformitate cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Drochia”, urmare a sesizării dlui Petru Macovei (PRO (7) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI, E. RÎBCA și L. TUREA).

2. A sancționa cu avertizare publică SC „SATELROM-TV” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Drochia”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod (PRO (7) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI, E. RÎBCA și L. TUREA).

3. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, SC „SATELROM-TV” SRL este obligată să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică serviciul media audiovizual de televiziune „TV-Drochia”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit căroră: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: b) evitarea oricăror forme de discriminare”.

4. SC „SATELROM-TV” SRL va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

5. Prezenta decizie poate fi contestată cu o cerere prealabilă la Consiliul Audiovizualului în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei. În ordine de contencios administrativ, decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

6. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

7. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU